

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Czerwony Bór

dr Grzegorz Synowiec

Wrocław, 2018

SPIS TREŚCI:

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
II.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	4
III.	OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	6
2.	Stan środowiska.....	14
3.	Uwarunkowania ekofizjograficzne	21
IV.	ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU	22
1.	Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	22
2.	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko....	24
3.	Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu	26
4.	Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania ustaleń dokumentu.....	28
V.	PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	30
VI.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	30
VII.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	32
VIII.	PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	35
1.	Przyjęte założenia.....	35
2.	Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	35
3.	Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania.....	36
4.	Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń planu.....	36
5.	Oddziaływanie transgraniczne	37
IX.	STRESZCZENIE.....	37

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu opracowany został w oparciu o uchwałę Nr 234/XXXIII/17 Rady Gminy Zambrów z dnia 9 listopada 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Czerwony Bór.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 – tekst jedn.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 – tekst jedn.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 – tekst jedn.).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania planu i podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Projekt uchwały Rady Gminy Zambrów w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Czerwony Bór, Wrocław 2018;
2. Rysunek projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów części obrębu geodezyjnego Czerwony Bór, Wrocław 2018;
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów.

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności

z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania teren. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zabytki zainwestowania przewidzianego projektem planu miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Załącznikiem do tekstu Prognozy jest mapa w skali planu (1:1000).

Zgodnie z procedurą zawartą w *ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.08.199.1227)*, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, otrzymano uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar opracowania położony jest w północnej części gminy wiejskiej Zambrów, w obrębie geodezyjnym Czerwony Bór. Gmina Zambrów położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego oraz w centralnej części powiatu zambrowskiego.

Obszar planu zajmuje powierzchnię ok. 9,5 ha i zlokalizowany jest bezpośrednio przy linii kolejowej nr 36. Na terenie obecnie zlokalizowane są pojedyncze budynki w większości związane z funkcją kolejową (dawna stacja kolejowa Czerwony Bór). Ponadto obszar jest częściowo zadrzewiony oraz użytkowany jako łąki. Północna granice stanowi droga asfaltowa. We wschodniej części przebiega linie energetyczna wysokiego napięcia 110 kV.

Pod względem fizyczno-geograficznym, obszar planu położony jest w obszarze mezoregionu Wysoczyzna Wysokomazowiecka, wchodzącego w skład makroregionu Nizina Północnopodlaska.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy ma charakter glacialny. Została ukształtowana w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Na obszarze planu rzeźba terenu jest mało urozmaicona. Jednak okolice obszaru opracowania są genetycznie i wiekowo z zespołem form szczelinowych Czerwonego Boru. Wykształcone zostały w czasie arealnego zanikania lodowca. W wyniku tego procesu powstała równina morenowa urozmaicona wzniesieniami. Dominującymi formami na tym obszarze są piaszczyste wzgórza i pagórki moren, kemów i ozów rozmieszczone chaotycznie, o wysokościach względnych od kilku do kilkudziesięciu metrów oraz obniżeniach różnych kształtów i wielkości pochodzenia wytopiskowego. Obszar opracowania leży średnio na wysokości 133 - 137 m n.p.m.

Pod względem geologicznym opracowania zbudowany jest z plejstocenijskich utworów lodowcowych i wodnolodowcowych. Starsze z nich pochodzą ze zlodowacenia środkowopolskiego. Utwory plejstocenijskie są zdecydowanie dominującym osadem powierzchniowym i są reprezentowane głównie przez piaski i żwiry oraz gliny zwałowe. Dodatkowo w obrębie opracowania występują utwory związane z nasypem kolejowym mające charakter antropogeniczny.

Warunki geotechniczne

Na terenie opracowania większość terenów jest dogodna dla budownictwa. Są to obszary o korzystnych warunkach geologiczno-inżynierskich zbudowane z glin zwałowych lub piasków wodnolodowcowych, gdzie głębokość wód gruntowych przekracza 2 m.

Topoklimat

Gmina Zambrów wg podziału W. Okołowicza Polski na regiony klimatyczne, położona jest w regionie mazurskim.

Klimat regionu kształtowany jest głównie przez oddziaływanie kontynentalizmu wschodniego oraz niewielki wpływ Morza Bałtyckiego. Świadczą o tym przede wszystkim amplitudy roczne temperatury powietrza wynoszące 24,2°C.

Rejon gminy Zambrów otrzymuje około 555 mm opadu w skali rocznej, z czego na okres wegetacyjny (IV-IX) przypada 349 mm. Maksimum opadów w ciągu roku obserwuje się w czerwcu – 71 mm i lipcu – 73 mm, zaś minimum w lutym – 25 mm. Opady letnie różnią

się od zimowych długotrwałością i natężeniem. Latem są one zazwyczaj krótkotrwałe i o dużym natężeniu, zaś zimą długotrwałe i o niewielkim natężeniu. Na obszarze gminy Zambrów w ciągu roku obserwuje się około 15 dni z burzą – co jest ilością charakterystyczną dla Polski południowo-wschodniej. Najczęściej dni burzowe obserwowane są w maju i czerwcu (3,7 i 3,2 dnia). Pokrywa śnieżna zalega dosyć długo – średnio około 94 dni w roku. Jest ona obserwowana od listopada do kwietnia, lecz nie utrzymują się stale z uwagi na odwilże. Maksimum dni z pokrywą śnieżną obserwuje się w styczniu (około 28). Niewielki teren oraz małe zróżnicowanie form terenu nie wpływają na wielkość i rozkład sum opadów atmosferycznych.

Średnia roczna temperatura powietrza na omawianym terenie jest znacznie niższa w porównaniu do większości terenów kraju i wynosi 6,9°C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego – lipiec – również nie jest wysoka i wynosi 18,2°C, zaś średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego – stycznia – jest bardzo niska i wynosi -6,0°C. Roczna amplituda temperatury wynosi zatem 24,2°C. Najwyższe temperatury maksymalne notowane są w miesiącach najcieplejszych z maksymalną wartością 23,5°C występującą w lipcu. W porównaniu do większości terenów Polski wartość ta nie jest wysoka. Niska jest temperatura minimalna miesiąca najchłodniejszego (stycznia) i wynosi -8,7°C, która świadczy o wpływie cech kontynentalnych.

W ciągu roku notuje się średnio około 127 dni przymrozkowych (temperatura minimalna poniżej 0°C), co jest wielkością charakterystyczną dla wschodniej Polski. Dni przymrozkowe pojawiają się we wrześniu i występują jeszcze w maju. Dni mroźnych (temperatura maksymalna poniżej 0°C) notowanych jest około 65, a bardzo mroźnych (temperatura minimalna poniżej -10°C) około 36. Dni mroźne i bardzo mroźne występują w miesiącu najchłodniejszym – styczniu. Na omawianym terenie obserwowanych jest stosunkowo mało dni gorących (około 26). Najczęściej występują w lipcu.

Okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni w roku. Długość tego okresu jest charakterystyczna dla Polski wschodniej i północnej. Rozpoczyna się w drugiej pentadzie kwietnia, a kończy się między 25 i 28 października (wg L. Bartnickiego).

Obszar planu położony jest w obrębie terenów leśnych. Topoklimat terenów leśnych wyróżnia się charakterystycznym profilem termicznym (wyższe minimum i niższe temperatury maksymalne). Powietrze jest też bardziej wilgotne, z większą zawartością olejków eterycznych i ozonu. Zadrzewienia zmniejszają możliwość przepływu mas powietrza.

Wody powierzchniowe

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911). Opracowanie planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Plany są narzędziem polityki wodnej w Polsce i stanowią podstawę do podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla jednolitych części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z obowiązującym podziałem wód powierzchniowych na JCWP obszar znajduje się w obrębie jednej JCWP (RW200017263419) Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki. (tab. 1). Gać jest lewostronny, dopływem Narwii.

Tab. 1 Charakterystyka jcwp na obszarze opracowania.

Nazwa JCWP	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Aktualny stan	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Przyczyna
Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki	poniżej dobrego	dobry	zły	zagrożona	znacząca presja ze strony rolnictwa

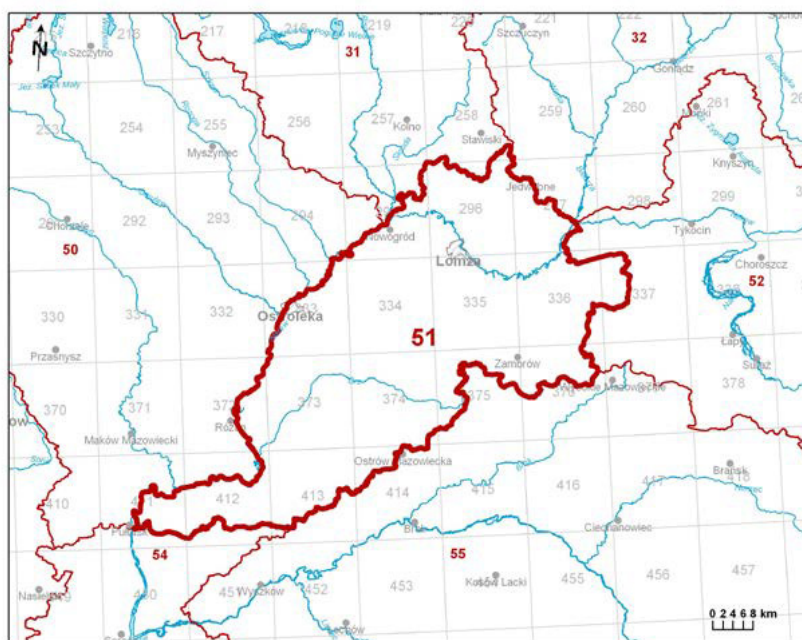
Wody podziemne

Wg podziału hydrogeologicznego Polski obszar opracowania znajduje się w obrębie makroregionu północno-wschodniego, regionu mazowieckiego I. Na tym obszarze rozpoznane i ujmowane są głównie wody w utworach czwartorzędowych. Występują one w pięciu poziomach wodonośnych – poziomie wód gruntowych i czterech poziomach międzyglinowych, z czego dwa występują w granicach administracyjnych gminy. Poziom wód gruntowych nie ma znaczenia użytkowego ze względu na ograniczoną izolację oraz znaczną wrażliwość na zanieczyszczenia. Pierwszy poziom wodonośny stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę, znajduje się w okolicach wsi Czerwony Bór (ujęcie wody znajduje się na południe od obszaru opracowania), a jego strop leży na głębokości 15-50 m. Zasilany jest poprzez infiltrację z poziomu wód gruntowych lub przesączanie opadów atmosferycznych. Drugi poziom wodonośny eksploatowany jest głównie poprzez studnie, a zasilany poprzez sączenie pionowe przez słabo przepuszczalne utwory w rozdzielające warstwy wodonośne. Leży na głębokości ok. 60-100 m. Oba poziomy spełniają kryteria głównego poziomu użytkowego.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych na obszarze opracowania występuje JCWPd nr 51. Poniżej zaprezentowano parametry hydrogeologiczne jednostki (na podstawie „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd”, PSH, 2015).

Nr JCWPd: 51 - Powierzchnia: 3 236,4 km², Region: Środkowej Wisły, Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r.: I – mazowiecki, Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu: do ok. 60 m.

Ryc. 1. Zasięg JCWPd 51.

Struktura JCWPd 51 jest złożona z pięciu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudno-przepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Obszar jednostki nie stanowi obiektu zamkniętego w sensie hydrogeologicznym. Wody dopływają lateralnie spoza obszaru JCWPd 51, głównie z północy i północnego-wschodu w rejonie Łomży oraz południa pomiędzy Pułtuskiem, a Ostrowią Mazowiecką.

Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjny zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działaniami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny.

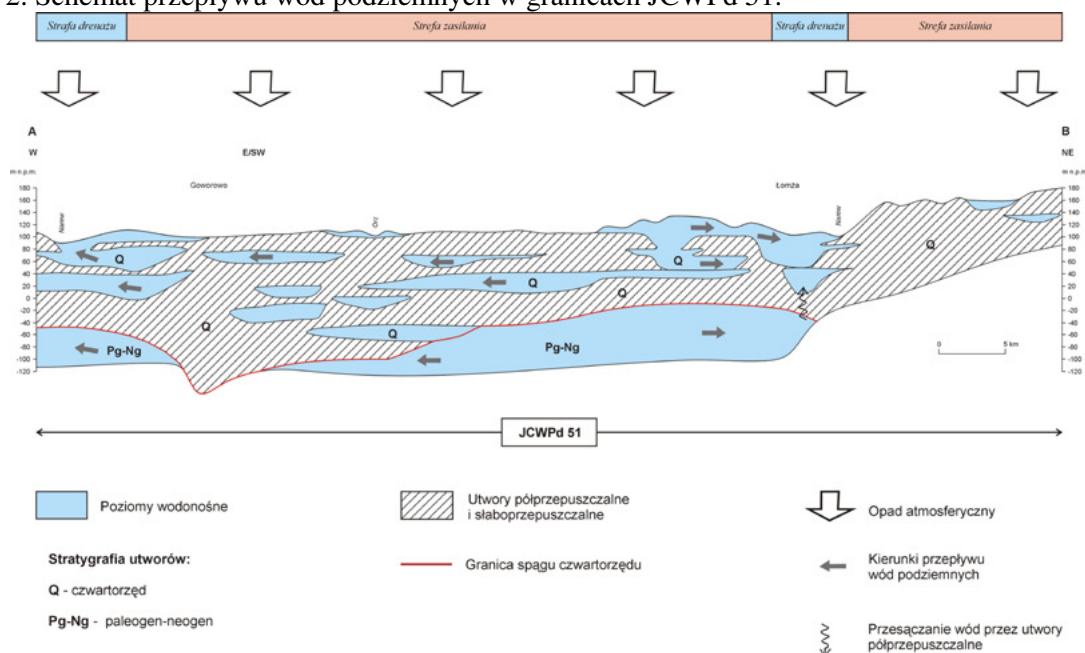
Poziom wodonośny Q2 na przeważającej części obszaru jest izolowany od powierzchni terenu pakietem glin zwałowych. Jego zasilanie odbywa się na drodze przesączania się wód przez utwory trudno-przepuszczalne. Możliwe jest również zasilanie przez okna hydrogeologiczne z poziomu Q1. Lokalnie osady budujące poziom Q2 odsłaniają się na powierzchni terenu, co umożliwia zasilanie warstwy wodonośnej przez infiltrację wód opadowych. Bazą drenażową tego poziomu jest przede wszystkim Narew oraz jej główne dopływy: Biebrza, Cetna, Jabłonka na północy; Orz, Wymakracz na południu jednostki. Poziom Q2 jest strefowo (głównie w dolinie Narwi oraz lokalnie na wysoczyźnie) w bezpośrednim kontakcie z poziomem Q3.

Poziom wodonośny Q3 jest izolowany od powierzchni terenu. Jego zasilanie zachodzi na drodze przesączania się wód przez utwory trudno-przepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z poziomu Q2. Poziom ten jest drenowany przede wszystkim przez Narew.

Poziom Q4 jest całkowicie izolowany od powierzchni terenu. Jego zasilanie zachodzi na drodze przesączania się wód przez utwory trudno-przepuszczalne, zaś wody podziemne są przypuszczalnie drenowane przez Narew. Poziom ten jest lokalnie w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z piętnem paleogeńsko-neogeńskim.

Poziom wodonośny Pg–Ng jest zasilany przez przesączanie się wód z piętra czwartorzędowego oraz infiltrację wód opadowych na wychodniach piasków miocenu, oligocenu i eocenu poza obszarem jednostki. Bazą drenażową tego poziomu jest rzeka Narew.

Ryc. 2. Schemat przepływu wód podziemnych w granicach JCWPd 51.

Ocena stanu JCWPd nr 51:

Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona

Obszar opracowania znajduje się w granicach trzeciorzędowego zbiornika porowego Subniecka Warszawska (GZWP nr 215), o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia 160 m. Zbiornik ten nie posiada szczegółowej dokumentacji hydrogeologicznej.

Zaopatrzenie w wodę

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej w gminie Zambrów wynosi 66,0 km. Sieć wodociągowa jest systematycznie rozbudowywana. Z sieci wodociągowej korzysta 94,9% ludności gminy. W gminie Zambrów średni pobór wody na mieszkańca w 2016 r. wynosił 64,4 m³.

System zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych gminy Zambrów oparty jest na dwóch stacjach ujmowania i uzdatniania wody z czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Gmina Zambrów posiada sieć kanalizacyjną o długości 8,0 km. Z sieci kanalizacyjnej korzysta tylko 15,8% ludności gminy. Na większości terenów gminy położonych poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do punktu zlewnego mieszczącego się przy oczyszczalni ścieków. Właściciele nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe są zobowiązani do ich opróżniania w miarę potrzeb, jednak z częstotliwością zapewniającą niedopuszczenie do ich

przepełnienia bądź wylewania na powierzchnię ziemi. Właściciel nieruchomości obowiązany jest do udokumentowania wywozu nieczystości ciekłych. Zagadnienia te „Regulamin utrzymania czystości i porządku dla Gminy Zambrów” przyjęty uchwałą nr 63/XI/15 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 października 2015 r.

Gleby

Na terenie opracowania dominują kompleksy gleb piaszczystych, suchych, ubogich w składniki pokarmowe. Są to gleby mało przydatne dla rolnictwa, należące do gleb żytinioziemniaczanych słabych z małym udziałem zbożowo-pastewnych słabych. Są to zwykle gleby brunatne lub czarne ziemie (zbożowo-pastewne słabe) o składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych. Gleby te należą do V klasy bonitacyjnej, posiadają najlepsze właściwości w grupie gleb niechronionych.

Tereny bezpośrednio sąsiadujące z linią kolejową i drogą krajową nie posiadają cech gleb naturalnych.

Walory środowiska przyrodniczego, obiekty i obszary chronione

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki geobotaniczne, na podstawie zróżnicowania potencjalnej roślinności naturalnej, J. M. Matuszkiewicza (2001), obszar gminy zaliczono do: Prowincji Środkowoeuropejskiej, Działu Mazowiecko-Poleski Kraina Północnomazowiecko-Kurpiowska i Podkrainy Kurpiowskiej. W ramach Podkrainy Kurpiowskiej gmina znajduje się w Okręgu Międzyrzecza Łomżyńskiego.

W okręgu Międzyrzecza Łomżyńskiego dominują bory sosnowe. Głównym gatunkiem lasów w tej strefie geobotanicznej (Kraina Mazowiecka, Okręg Północnomazowiecki (Pawłowski, Szafer, 1978) jest sosna. Towarzyszy jej dąb, brzoza, olcha. Pod względem struktury siedliskowej przeważa bór sosnowy nad borem sosnowo-dębowym. W mniejszości występują dąbrowy i lasy sosnowo-dębowe oraz olszyny.

Szata roślinna

Szata roślinna na obszarze opracowania nie przedstawia wartości przyrodniczych, dominuje tu roślinność ruderalna z samorzutnie rozwijającymi się zadrzewieniami głównie sosnowymi. Teren opracowania bezpośrednio sąsiaduje z terenem leśnym wobec czego należy spodziewać się gatunków w nim występujących tj. brzozy, dębu, olszy a także zakrzewień w postaci jeżyn, głogu itp.

Świat zwierzęcy

Pod względem faunistycznym teren opracowania jest mało zróżnicowany. Niemniej należy spodziewać się występowania bądź migracji zwierząt leśnych. W takim środowisku występują m. in. ptaki (pokrzewki, dzierzby, makolągwy, rudziki, gile), płazy (np. rzekotka drzewna). Do fauny nadrzewnej zasiedlającej dziuple należą ssaki: kuny, wiewiórki, popielice i nietoperze, a wśród ptaków: sowy, dzięcioły, muchołówki, kowaliki i pełzacze. Korony drzew zasiedlają ptaki: jastrzębie, czaple siwe, myszołowy, gołębie grzywacze, kukułki, dzierzby, pierwiosnki i zaganiacze. Na obrzeżach lasów występują m.in. ssaki: kret, jeż, zając, królik, borsuk, lis, tchórz, dzik, sarna, a wśród ptaków - gołąb grzywacz, krogulec, kobuz, pójdzka, wilga, kruk, sikora bogatka, drozd i pokrzewka. Występować tu może również fauna kręgowców związana z łąkami i polami, która obejmuje ssaki: kret, nornica i myszy; ptaki: kuropatwy, skowronki, mazurki, trznadłe, pliszki; płazy: ropuchy, grzebiuszki ziemne, rzekotki drzewne, żaby jeziorkowe i trawne oraz traszki zwyczajne.

Walory środowiska przyrodniczego, obiekty i obszary chronione

Na obszarze opracowanie nie ma zlokalizowanych obszarów i obiektów chronionych zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska.

Na terenie opracowania zlokalizowane są dwa budynki mieszkalne wpisane do gminnej ewidencji zabytków w gminie Zambrów będące wcześniej budynkami kolejowymi.

Powiązania przyrodnicze obszaru opracowania z otoczeniem

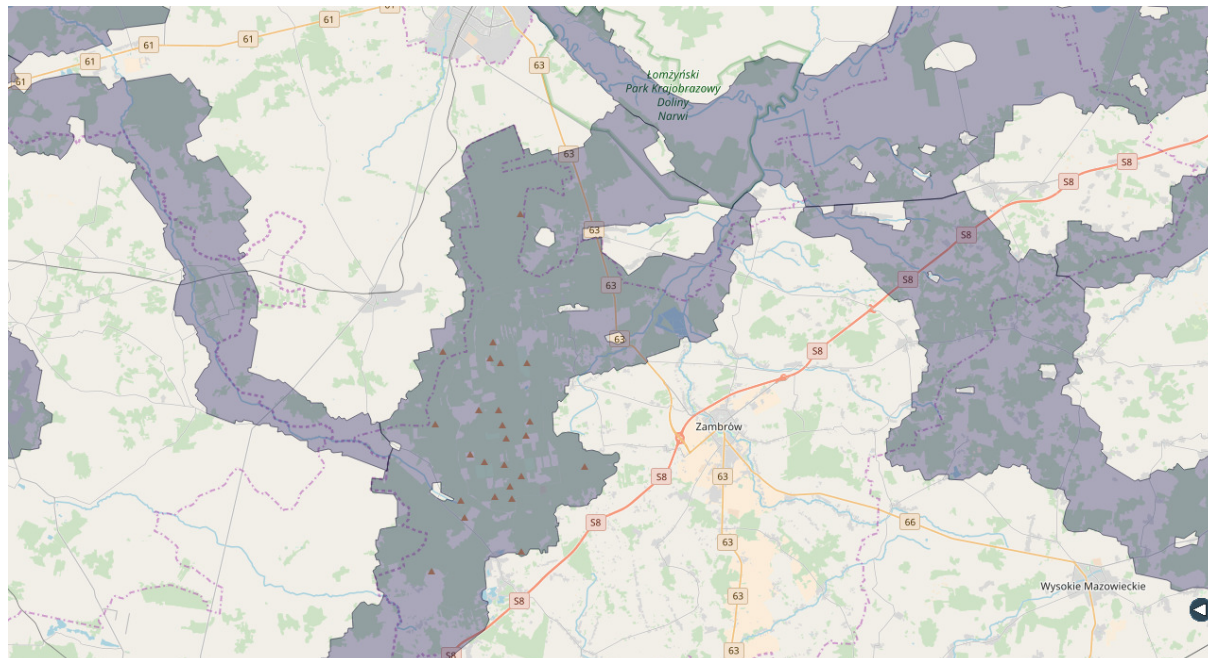
Obszar opracowania powiązany jest z sąsiadującymi terenami o wartościach przyrodniczych w szczególności z sąsiadującym terenem leśnym położonym na północ i zachód od obszaru opracowania.

Obszar gminy zlokalizowany jest w granicy korytarzy ekologicznych: Czerwony Bór (GKPnC-5a)(2012) i Dolina Omulwi Północno-Wschodni GKPnC-5B (2005) wyznaczonych w ramach sieci korytarzy ekologicznych wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejska Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanych w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011).

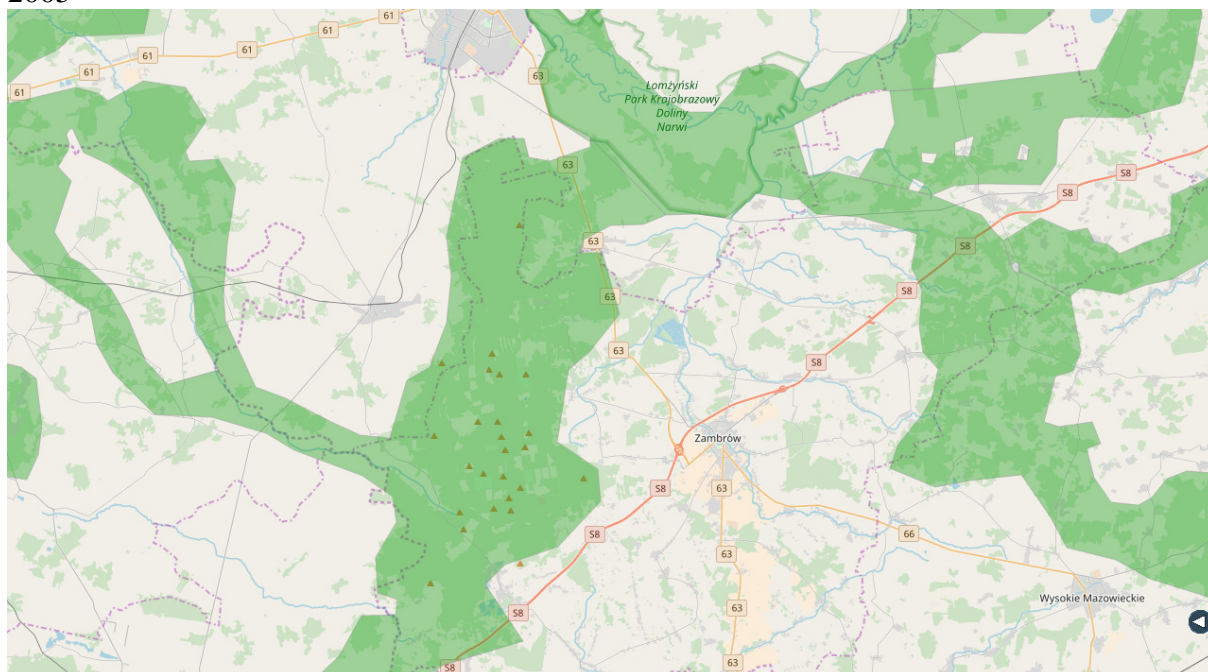
Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych.

Ryc. 3. Zasięg korytarzy ekologicznych na obszarze i w sąsiedztwie obszaru opracowania (źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011).

2012

2005

2. Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1031) przedstawiono w tabeli poniżej (tab. 1).

Tab. 1. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Margines tolerancji [%]				
			----- [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 10 ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa emisja z zakładów produkcyjnych, kotłowni, emisja komunikacyjna, ale w przypadku gminy największe znaczenie ma emisja z indywidualnych palenisk domowych. Na terenie opracowania nie funkcjonują duże zakłady produkcji energii i ciepła, dlatego źródła emisji pochodzenia technologicznego z działalności przemysłowej mają znikomy wpływ na jakość

powietrza. Natomiast większy wpływ mają lokalne i zakładowe kotłownie opalane węglem kamiennym. Do ogrzewania domów używany jest przede wszystkim węgiel i jego pochodne, w niewielkim procencie można zaliczyć użycie jako czynnika grzewczego gazu sieciowego, oleju opałowego lub gazu LPG. Źródłem dwutlenku siarki jest spalanie paliw stałych w sektorze komunalnym, głównie w indywidualnych paleniskach domowych w sezonie grzewczym i w zakładach wytwórczo-usługowych. Za emisję dwutlenku azotu odpowiedzialny jest transport drogowy i energetyka przemysłowa (poza terenem gminy). Tlenek węgla powstaje przez spalanie paliw w sektorze komunalnym i transporcie drogowym. O poziomie emisji ołowiu, kadmu i rtęci decydują procesy spalania paliw i procesy technologiczne. Dwutlenek węgla powstaje głównie w energetyce przemysłowej i komunalnej.

Na zanieczyszczenie powietrza znacznie wpływają substancje emitowane przez pojazdy. Szczególnie wysokie zagrożenia stwarzają wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, w tym benzo(a)piren oraz lotne związki organiczne takie jak benzen i jego alkilopochodne. Ponadto emisja benzo(a)pirenu związana jest z używaniem węgla kamiennego do produkcji ciepła, szczególnie w małych kotłach z rusztem stałym i w nisko sprawnych paleniskach indywidualnych. Potwierdzają to wyniki pomiarów wskazujące na bardzo duże zróżnicowanie stężeń występujących w okresach grzewczych w stosunku do stężeń w okresie letnim.

Na obszarze gminy Zambrów nie ma stacji pomiarowej monitoringu jakości powietrza.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska gmina Zambrów w 2016 roku została zakwalifikowana do strefy podlaskiej. Badania imisji zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia wykazały, iż stężenia dwutlenku siarki nie przekraczają obowiązujące poziomy stężeń dopuszczalnych. Na tej podstawie strefę podlaską zaliczono do klasy A. Badania dwutlenku azotu wykazały, że stężenia tego zanieczyszczenia na terenie strefy podlaskiej występowały poniżej obowiązujących poziomów stężeń dopuszczalnych. Z tego względu została zaliczona do klasy A. Badania pyłu zawieszonego PM₁₀ wykazały, że warunki dopuszczalnych stężeń zostały zachowane na obszarze całego województwa. W strefie podlaskiej nie stwierdzono przekroczeń poziomu dobowego jak też średniorocznego. Na tej podstawie strefę zaliczono do klasy A. Stężenia ołowiu, arsenu, niklu i kadmu zawartych w pyłe zawieszonym PM₁₀ wskazują, że zanieczyszczenie te występuje na poziomie niższym od dopuszczalnego. Strefa podlaska pod względem zawartości ołowiu, arsenu, niklu i kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w powietrzu znalazły się w klasie A. Wyniki badań stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, również wskazują na zachowanie poziomu docelowego. Podlaską zaliczono do klasy A. Przeprowadzone badania stężenia tlenku węgla na obszarze strefy podlaskiej również wykazały niższe stężenia od poziomu dopuszczalnego. W związku z powyższym strefę zaliczono do klasy A. Stężenie ozonu również nie przekroczyło poziomu stężenia dopuszczalnego. Na tej podstawie strefę podlaską ze względu na stężenie ozonu w powietrzu zaliczono do klasy A. Badania pyłu zawieszonego PM_{2,5} wykazały, że zostały przekroczone wartości dopuszczalnych i docelowych stężeń i na tej podstawie strefę podlaską zaliczono do klasy C.

Tab. 2. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (WIOŚ, Białystok, 2017)

<i>Strefa podlaska</i>														
Zanieczyszczenia	NO ₂	SO ₂	PM10	PM2,5	PM2,5 faza II	O ₃ poziom docelowy	O ₃ poziom celu długoterminowe	CO	C ₆ H ₆	As	B(α)P	Cd	Ni	Pb
Klasa strefy	A	A	A	C	C1	A	D1	A	A	A	C	A	A	A

Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego, które jest działaniem długookresowym zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N , które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznie stosowane w celach kontrolnych.

Tab. 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe	68	59	55	45

Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	70	65	55	45

Tab. 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	68	60	55	45

Na klimat akustyczny wpływ ma głównie hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy). Hałas komunikacyjny można oceniać wg subiektywnej skali uciążliwości (opracowanej przez PZH). Dla niektórych terenów poziom dopuszczalny należy do kategorii o średniej, a nawet dużej uciążliwości.

Tab. 4. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Uciążliwość	L_{Aeq} [dB]
mała	< 52
średnia	52...62
duża	63.....70
bardzo duża	> 70

Na obszarze opracowania za stan klimatu akustycznego odpowiedzialne są ciągi komunikacyjne:

- droga krajowa nr 63 o przebiegu: Perły - Sławatycze,
- linia kolejowa nr 36 łącząca Ostrołękę z Łapami.

Według Generalnego Pomiaru Ruchu z roku 2015 natężenie ruchu na drodze krajowej nr

63 wynosiło:

- na odcinku Łomża - Klimasze– 6 325 poj./dobę, z czego 980 poj. ciężarowych.

Ze względu na stosunkowo niskie natężenia ruchu na głównych drogach poziom hałasu nie przekracza 70 dB (w obrębie pasa drogowego) i nie powoduje uciążliwości akustycznej dla sąsiadującej zabudowy.

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził pomiarów hałasu na terenie gminy Zambrów. Wobec czego nie sposób określić rzeczywisty poziom hałasu na głównych drogach w gminie.

Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowo-usługowymi. Na terenie gminy przypadki takie praktycznie nie występują. Należy jednak zwrócić uwagę aby rozszerzanie zabudowy mieszkaniowej nie zbliżało się zbyt do istniejących lub projektowanych zakładów usługowo-przemysłowych.

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Stan czystości wód powierzchniowych

Na terenie gminy stan wód powierzchniowych w zlewni systematycznie się poprawia ale nadal jest niezadowalający. Generalnie w zlewni Gać pomimo oddawania kolejnych proekologicznych inwestycji stan wód powierzchniowych nie poprawia się w stopniu oczekiwanym, wskazuje to na istnienie innych, bardziej rozproszonych niż obecnie znane ogniska zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Takimi źródłami są niewątpliwie tereny wiejskie pozbawione, w znacznym stopniu, jakichkolwiek urządzeń sanitarnych jak i obszary miast pozbawione sieci sanitarnej.

W obrębie rzeki Gać nie prowadzono badań monitoringowych. Badania prowadzone w obrębie Narwii wskazują na bardzo duże zanieczyszczenie czynnikami biogennymi (głównie IV i V klasa). Może to świadczyć o tym, że głównym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych są źródła rozproszone na terenach wiejskich (szamba) oraz zanieczyszczenia pochodzące z rolnictwa. Pozostałe badane parametry w większości mieszczą się w klasach I-III.

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód powierzchniowych to:

- ścieki bytowe zawierające związki organiczne i biogenne wprowadzane do potoków bez oczyszczenia,
- zanieczyszczenia związane z produkcją rolną,
- zanieczyszczenia spływające ciekami z obszarów położonych powyżej,
- odcieki z nielegalnych składowisk odpadów,
- spływy obszarowe,
- zanieczyszczenia liniowe.

Głównym obciążeniem zlewni Gaci są niekontrolowane zrzuty nieoczyszczonych ścieków bytowych z obszarów wiejskich praktycznie pozbawionych kanalizacji oraz ścieki szeroko rozumianego pochodzenia rolniczego. Ścieki bytowe wnoszą zanieczyszczenia organiczne i powodują skażenia bakteriologiczne. Do wód powierzchniowych odprowadzane są też zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych i liniowych choć w bardzo niewielkim stopniu. Źródła zanieczyszczeń obszarowych to głównie tereny zurbanizowane (w tym przemysłowe), obszary rolne i leśne oraz zanieczyszczenia przedostające się do wód powierzchniowych z wodami gruntowymi. Zanieczyszczenia liniowe to głównie zanieczyszczenia komunikacyjne (drogowe i kolejowe). Wymienione źródła mogą powodować podwyższone stężenia związków biogennych (głównie azotanów),

zanieczyszczeń podobnych do komunalnych oraz zawierać węglowodory aromatyczne, związane z zanieczyszczeniami emitowanymi przez samochody.

Stan czystości wód podziemnych

W 2015 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku w ramach monitoringu przeprowadził badania wód podziemnych w województwie podlaskiego. Badania nie były prowadzone na terenie gminy Zambrów i nie objęły, występujących na terenie gminy JCWPd 51. Monitoring diagnostyczny wód podziemnych na terenie powiatu zambrowskiego zrealizowany został w trzech punktach pomiarowo-kontrolnych: punkt nr 237 leżący w Zambrowie gm. miejska w granicach JCWPd nr 51; punkt nr 1550 leżący w Rutkach gm. wiejska (JCWPd nr 51) oraz punkt nr 134 w Kołakach Kościelnych gm. wiejska (JCWPd – 51). Ocenę stanu chemicznego wody oparto na Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2016, poz. 85).

Wyniki badań wody pobranej z ujęcia w Zambrowie, na terenie zabudowy miejskiej, luźnej, ze studni wierconej o głębokości do stropu warstwy wodonośnej - 31 m, o napiętym charakterze zwierciadła, wskazują na III klasę wg wskaźników fizykochemicznych, klasa końcowa – II. Wodę z ujęcia zakwalifikowano do dobrego stanu chemicznego. O klasyfikacji zdecydowało stężenia żelaza (III klasa), zaliczanego do naturalnych wskaźników twardości wody.

Badanie wody z ujęcia zlokalizowanego w miejscowości Kołaki Kościelne, na terenie zabudowy wiejskiej, studnia wiercona o głębokości do stropu warstwy wodonośnej - 57,5m i napiętym charakterze zwierciadła. Stwierdzono tu II klasę jakości wody (brak wskaźników w klasach poniżej II), co wskazuje również na dobry stan chemiczny.

Trzecie ujęcie wody, nie badane wcześniej, zlokalizowane w m. Kołomyja gm. Rutki na terenie zabudowy wiejskiej, to studnia wiercona o głębokości do stropu warstwy wodonośnej - 34 m i napiętym charakterze zwierciadła. Stwierdzono tu III klasę czystości ze względu na wskaźnik fizykochemiczny zaliczany do naturalnych - tlen (O₂). Klasa końcowa – II – dobry stan chemiczny.

Woda pobrana ze wszystkich trzech badanych ujęć w powiecie zambrowskim charakteryzowała się dobrym stanem chemicznym.

Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300000 MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r.).

Potencjalnym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego mogą być stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozkład pola w terenie wokół stacji bazowych był przedmiotem pomiarów wykonywanych w wielu krajach i w różnych warunkach. Wyniki tych badań wskazują, że intensywność promieniowania MF wokół stacji bazowych jest bardzo niewielka i wynosi zwykle poniżej 1 mW/m².

W ocenie specjalistów, stacje bazowe telefonii komórkowej nie przedstawiają problemu z punktu widzenia oddziaływania na stan zdrowia ludności i na środowisko.

Również w Polsce wykonano wiele pomiarów natężenia pól MF w otoczeniu stacji bazowych, zarówno zlokalizowanych na dachach budynków, jak i na specjalnych wieżach. Zmierzone wartości na zewnątrz budynków i w mieszkaniach wahały się w granicach 0,1 – 0,5 mW/m² (0.0001 – 0.0005 W/m²), a więc 200 – 1000 razy mniej niż dopuszczalna w Polsce norma. Nawet na balkonach w budynkach zlokalizowanych naprzeciw stacji

bazowych na dachu sąsiedniego budynku natężenie pola nie przekraczało 1 mW/m^2 (0.001 W/m^2).

Tab. 5. Natężenia pól mikrofalowych 900 MHz i 1800 MHz w okolicy anten stacji bazowych telefonii komórkowej (na podstawie 10 protokółów pomiarowych wykonanych w Polsce).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Pole elektryczne (V/m)		Gęstość strumienia energii (W/m ²)	
	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona
Na dachu, 5 m. od anten	0.60	1.0	0.0005	0.001
Na dachu, 10 m. od anten	0.30	0.80	0.0002	0.0006
Mieszkanie pod masztem antenowym	0.09	0.25	0.0001	0.0002
Mieszkanie w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.02	0.33	<0.0001	0.0003
Balkon mieszkania w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.30	0.60	0.0002	0.0005
Teren otwarty, 50 m. od anten stacji bazowej	0.03	0.30	0.0001	0.0002
Teren otwarty, 100 m. od anten stacji bazowej	0.01	0.12	< 0.0001	0.0001

Na terenie opracowania nie zlokalizowano znaczących źródeł promieniowania niejonizującego. Na podstawie przeprowadzonych przez Wojewódki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku pomiarów należy stwierdzić, że w żadnym z badanych punktów pomiarowych w powiecie zambrowskim w ciągu ostatnich trzech lat, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Zmierzone wartości składowej elektrycznej, w badanych punktach pomiarowych, stanowiły poniżej 10% normy dopuszczalnej.

Na obszarze opracowania sieć energetyczna oparta jest na liniach niskiego i średniego napięcia jednak we wschodniej części obszaru przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV. W związku z potencjalnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych pochodzącym od linii elektroenergetycznych w planowaniu zabudowy zaleca się przestrzeganie przepisów odrębnych dotyczących lokalizowania linii energetycznych oraz dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Zagospodarowanie obszaru opracowania powinno odbywać przy uwzględnieniu następujących ograniczeń i uwarunkowań:

- zaleca się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych przepisami odrębnymi, chyba, że będą to obiekty celu publicznego, w takim przypadku należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych przepisami odrębnymi, jeżeli będzie to zgodne z przepisami odrębnymi oraz jeżeli warunki techniczne i wymogi bezpieczeństwa na to pozwalają, również w takim przypadku należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaleca się zakaz lokalizacji składowisk i zakładów utylizacji odpadów;
- zaleca się zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do gruntu oraz wód gruntowych;
- nie dopuszcza się odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z nawierzchni terenów utwardzonych, szczególnie terenów komunikacyjnych, wprost do gruntu. Zaleca się ich oczyszczeniu z substancji ropopochodnych i zawiesin na terenie inwestora, przed wprowadzeniem do odbiornika;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych na terenach zurbanizowanych i wykorzystywanie ich do nawodnień terenów zieleni;
- ze względu na ochronę wód podziemnych nie powinno się odprowadzać nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, wód gruntowych i gruntu;
- nie dopuszcza się instalacji grzewczych powodujących wysokie zanieczyszczenie środowiska. Proponuje się wykorzystanie proekologicznych i odnawialnych źródeł energii dla celów grzewczych;
- zaleca się wprowadzenie standardów akustycznych dla zabudowy chronionej zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskazane jest wprowadzenia strefowania zabudowy;
- zaleca się ustalenia udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych typów zabudowy oraz wprowadzenie zieleni przyulicznej lub strefy zieleni izolacyjnej od drogi o dużym natężeniu ruchu oraz od terenów produkcyjno – usługowych.

IV. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w trzech rozdziałach obejmujących: **ustalenia ogólne** (rozdział 1), **ustalenia szczegółowe** (rozdział 2), **ustalenia końcowe** (rozdział 3).

W **rozdziale 1** w ramach **ustaleń ogólnych** określa się przedmiot i zakres planu. Oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu, wynikają z przepisów odrębnych, bądź mają charakter informacyjny. Do obowiązujących ustaleń planu należą: granica obszaru objętego planem, linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, nieprzekraczalne linie zabudowy, wskazane w wybranych miejscach wymiary (w metrach); odległości usytuowania linii zabudowy od linii rozgraniczającej tereny, szerokości terenów dróg, obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, strefa techniczna od linii elektroenergetycznych, strefa ochronna terenu zamkniętego, obiekty małej architektury sakralnej oraz przeznaczenia terenów. Z przepisów odrębnych wynika granica zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska. Pozostałe oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są informacyjnymi oznaczeniami planu.

W ramach ustaleń ogólnych znajdują się ustalenia dotyczące zasad zagospodarowania przestrzennego, inwestowania i kształtowania ładu przestrzennego.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się m. in. obowiązek kształtowania zabudowy zgodnie z ustalonymi na rysunku planu liniami zabudowy oraz dopuszcza się skablowanie napowietrznych linii elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się obowiązek stosowania rozwiązań mających na celu minimalizację uciążliwości spowodowanych prowadzeniem działalności gospodarczej w celu ochrony powietrza atmosferycznego, gleb, wód gruntowych oraz klimatu akustycznego. Na obszarze planu zgodnie z przepisami odrębnymi, dla terenu 1MU, ustala się standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Na obszarze planu ustala się zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ponadto ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej. Dla obszaru planu, położonego w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i gruntu oraz lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego z dopuszczeniem inwestycji, dla których zastosowane zostaną skuteczne rozwiązania zabezpieczające przed taką możliwością, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad kształtowania krajobrazu, ustala się realizację oświetlenia, w tym ulicznego i małej architektury w oparciu o spójne w ramach poszczególnych ulic formy, gabaryty, kolorystykę.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej wskazano, iż na obszarze objętym planem zlokalizowane są obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, dla których ustalono zakres ochrony dotyczący ukształtowania bryły (gabarytów, rozczłonkowania bryły, geometrii dachu), opracowania elewacji (w tym podziałów pionowych i poziomych, formy i układu otworów, detali architektonicznych), wykończenia ścian zewnętrznych i pokrycia dachu. Ustala się nakaz zachowania obiektów małej architektury sakralnej, przy jednoczesnej możliwości zmiany ich lokalizacji jednak nie dalej niż 100 m od obecnego usytuowania.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych tereny 1KDD i 1KDG wyznacza się jako tereny pod lokalizację inwestycji celu publicznego.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, dla obszaru położonego w granicach zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska obowiązują przepisy odrębne oraz zapisy planu.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów lub ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustala się strefy techniczne od linii elektroenergetycznych o szerokości po 20 m od osi linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia oraz o szerokości po 5 m od osi linii elektroenergetycznej średniego napięcia. W strefie technicznej od linii elektroenergetycznych obowiązuje zakaz zabudowy kubaturowej, sadzenia roślinności wysokiej oraz nakaz wycinki lub podcinki istniejącej roślinności wysokiej. W strefie ochronnej terenu zamkniętego obowiązuje zakaz lokalizacji budynków oraz sadzenia roślinności wysokiej. Ponadto ustala się zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń mogących zagrażać bezpieczeństwu ruchu kolejowego.

W zakresie stref ochronnych terenów pod budowę urządzeń, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, dla elektrowni fotowoltaicznych dopuszczonych na terenach PU ustala się strefę ochronną od elektrowni fotowoltaicznych, która zawiera się w granicach terenów PU. W obszarze strefy obowiązuje zakaz lokalizacji mieszkań i budynków mieszkalnych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się m. in.: w zakresie zaopatrzenia w ciepło: dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłej, dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z kolektorów słonecznych oraz innych alternatywnych źródeł ciepła lub indywidualnych kotłowni o sprawności energetycznej nie mniejszej niż 75%; w zakresie odprowadzania ścieków: dopuszcza się odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb, dopuszcza się odprowadzanie ścieków do przydomowych lub przyzakładowych oczyszczalni ścieków, w przypadku ścieków, które mogą wpływać negatywnie na stan sieci kanalizacyjnej należy je podczyścić przed odprowadzeniem do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, z uwzględnieniem przepisów odrębnych; w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej, nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, w przypadku braku kanalizacji deszczowej dopuszcza się odprowadzanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu na własnej działce, dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych w zbiornikach i wykorzystanie ich do celów gospodarczych, zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej; w zakresie gospodarowania odpadami ustala się usuwanie ich zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy, dodatkowo gospodarkę odpadami innymi niż komunalne, w tym: odpadami przemysłowymi, niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne, nakazuje się prowadzić staraniem wytwórcy odpadów zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

W **rozdziale 2** w ramach **ustaleń szczegółowych** ustala się przeznaczenia i zasady gospodarowania na poszczególnych terenach. Na obszarze planu wyznacza się obszary przeznaczone na:

Teren zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności z usługami - 1MU, dla którego ustala się przeznaczenia podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna niskiej intensywności – do 4 lokali mieszkalnych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usług nieuciążliwych. Dopuszcza się realizację: garaży i zabudowy gospodarczej o wysokości do 6 m, miejsc postojowych, parkingów, placów zabaw, zieleni urządzonej wraz z infrastrukturą rekreacyjną i małą architekturą o wysokości nie większej niż 3,5 m, dojazdów o

minimalnej szerokości 5 m, ciągów pieszych, rowerowych i utwardzonych placów. Ustala się: wysokość zabudowy, nie większą niż 10 m, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, wraz z poddaszem użytkowym, powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50% powierzchni działki budowlanej.

Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz usług- 1PU – 3PU, dla których ustala się przeznaczenia podstawowe: zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa, zabudowa handlu hurtowego i detalicznego, zabudowa usługowa. Dopuszcza się realizację: garaży i zabudowy gospodarczej o wysokości do 10 m, miejsc postojowych, parkingów, dojazdów o minimalnej szerokości 8 m, bocznicy kolejowej, zieleni izolacyjnej, placów, elektrowni fotowoltaicznych. Ustala się: wysokość zabudowy, nie większą niż 15 m, wysokość budowli technologicznych, nie większą niż 49 m, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej. Ponadto obowiązuje nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej o szerokości min. 3 m od sąsiadującego terenu 1MU.

Teren drogi publicznej klasy głównej 1KDG, dla którego ustala się przeznaczenie podstawowe: teren drogi publicznej klasy głównej. Na terenie ustala się lokalizację drogi publicznej klasy głównej, o szerokości w liniach rozgraniczających 10 m zgodnie z rysunkiem planu. Dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przydrożnej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Na terenie dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, której lokalizacja nie wpłynie na ograniczenie widoczności i bezpieczeństwa na drodze.

Teren drogi publicznej klasy dojazdowej - 1KDD, dla którego ustala się lokalizację drogi publicznej klasy dojazdowej, o szerokościach w liniach rozgraniczających, od 11 m do 38,8 m zgodnie z rysunkiem planu. W ramach linii rozgraniczających drogę, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przydrożnej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W **rozdziale 3** w ramach **ustaleń końcowych** powierza się wykonanie uchwały planu Wójtowi Gminy Zambrów.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Obszar planu obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową w rejonie dawnej stacji kolejowej oraz niezabudowane, częściowo zadrzewione tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjno usługową. Obsługę komunikacyjną zapewnia istniejąca droga dojazdowa o nawierzchni asfaltowej. We wschodniej części obszaru planu przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Na południe od granic planu przebiega linia kolejowa. Obszar znajduje się w obrębie kompleksu leśnego uznanego za korytarz ekologiczny.

Ustalenia planu są zgodne z przeznaczeniem w Studium, gdzie zachowuje się istniejące tereny mieszkaniowo – usługowe i wprowadza się tereny produkcyjno – usługowe.

W ustaleniach planu zapisy dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego znajdują się zarówno w rozdziale ogólnym jak i w zapisach dotyczących poszczególnych terenów. W rozdziale ogólnym znalazły się ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które ustalają obowiązek stosowania rozwiązań mających na celu minimalizację uciążliwości spowodowanych prowadzeniem działalności gospodarczej w celu ochrony powietrza atmosferycznego, gleb, wód gruntowych oraz klimatu akustycznego. Na obszarze planu zgodnie z przepisami odrębnymi, dla terenu 1MU, ustala się standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Na obszarze planu ustala się zakaz lokalizacji

zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ponadto ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej. Obszar planu znajduje się w większości w granicach GZWP dlatego obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i gruntu, lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady oraz lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego z dopuszczeniem inwestycji, dla których zastosowane zostaną skuteczne rozwiązania zabezpieczające przed taką możliwością, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia te gwarantują zachowanie należytego stanu środowiska przyrodniczego na tym obszarze i ograniczają potencjalne uciążliwości terenów produkcyjno – usługowych.

Ustalenie odnoszące się pośrednio do stanu środowiska przyrodniczego znajdują się także w rozdziale dotyczącym infrastruktury technicznej. Dotyczą one m. in. zaopatrzenia w ciepło czy zasad gospodarki wodno – ściekowej. W zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłej, z kolektorów słonecznych oraz innych alternatywnych źródeł ciepła lub indywidualnych kotłowni o sprawności energetycznej nie mniejszej niż 75%. W przypadku odprowadzania ścieków dopuszcza się odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej, dodatkowo dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb. Ponadto dopuszczono odprowadzanie ścieków do przydomowych lub przyzakładowych oczyszczalni ścieków. W przypadku ścieków, które mogą wpływać negatywnie na stan sieci kanalizacyjnej należy je podczyścić przed odprowadzeniem do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. W przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej, co oznacza nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Ponadto dopuszcza się odprowadzanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu oraz dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych w zbiornikach i wykorzystanie ich do celów gospodarczych. Jednocześnie ustala się zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej.

Lokalizowanie nowej lub modernizacja istniejących sieci uzbrojenia technicznego na obszarze planu nie będzie powodować znacząco negatywnego wpływu na środowisko i będzie przyczyniać się do poprawy jakości życia i środowiska w gminie.

W ustaleniach szczegółowych dla terenów zainwestowania znalazły się zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, powierzchni zabudowy, a także sposobu zagospodarowania pasów drogowych. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej ustalono na poziomie 50 % powierzchni działki, a dla zabudowy produkcyjno – usługowej na 20%. W pasach drogowych dopuszczono zieleń wysoka oraz tereny ścieżek rowerowych i chodniki. Mimo to należy zauważyć, że lokalizacja zabudowy produkcyjno – usługowej na tym obszarze będzie wiązała się z wycinką istniejących zadrzewień. Jest to jednak obszar, który był już wylesiony a istniejące zadrzewienia mają charakter przypadkowy. Ponadto obszar planu znajduje się w otoczeniu bardzo rozległych kompleksów leśnych, dlatego ewentualna wycinka drzew nie powinna stanowić znaczącej straty w środowisku. Należy też wskazać, że na terenach 1PU i 2PU zachowuje się pasy zieleni izolacyjnej od istniejącej zabudowy mieszkaniowo – usługowej o szerokości minimum 3 m.

Ustalenia planu utrzymują istniejącą zabudowę mieszkaniowo – usługową, tereny komunikacji, wprowadzają nową zabudowę produkcyjno – usługową, poszerzają drogę krajową oraz regulują strukturę funkcjonalno - przestrzenną obszaru i jego wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Przewiduje się, że pomimo wprowadzenie nowych funkcji

uciążliwość tego obszaru dla środowiska nie zmienia się znacząco. Obszar planu znajduje się poza zwartymi jednostkami urbanistycznymi, dla których odnotowuje się okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza (choć nie jest to w chwili obecnej potwierdzone badaniami monitoringowymi). W przypadku hałasu jego uciążliwość nie przekracza dopuszczalnych poziomów. W wyniku realizacji ustaleń planu, wprowadzających funkcję produkcyjno – usługową zwiększy się uciążliwość tych terenów dla środowiska, choć przy zastosowaniu ustaleń planu i przepisów odrębnych nie będą to uciążliwości znaczące i wykraczające poza granice zainwestowanych terenów. Ustalenia planu dają możliwość redukcji emisji niskich poprzez wykorzystanie do celów grzewczych proekologicznych źródeł ciepła oraz o wysokiej sprawności energetycznej ze źródeł konwencjonalnych oraz możliwości wykorzystania energii odnawialnej (na terenach PU dopuszcza się lokalizację instalacji fotowoltaicznych). W przypadku hałasu komunikacyjnego jest on ograniczony do pasów drogowych i wąskich stref im towarzyszących i w wyniku realizacji planu nie ulegnie to zmianie. W przypadku inwestycji budowanych na tych obszarze potencjalny hałas będzie miał zasięg lokalny i okresowy.

3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem to tereny częściowo zainwestowane (zabudowa mieszkaniowo – usługowa, tereny komunikacji). Ponadto są to tereny zieleni nieurządzonej, w tym tereny leśne. Wprowadzenie zabudowy produkcyjno – usługowej na przeważającej powierzchni obszaru planu spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Rzeźba terenu nie będzie w sposób istotny przekształcona w wyniku prac ziemnych przygotowujących tereny na posadowienie zabudowy.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na przestrzeń produkcyjną gleb na obszarze gminy. Przekształcenia rzeźby terenu będą nieznaczące i nie będą prowadziły do degradacji krajobrazu. Wskaźniki zabudowy, duży udział terenów biologicznie czynnych będą gwarantować zachowanie dobrego stanu środowiska glebowego i ograniczenie przekształceń powierzchni ziemi.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzania ścieków i wód opadowych i roztopowych do rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Wyeliminowanie niekontrolowanego przedostawania się nieczystości do gruntu jest szczególnie istotne z uwagi na jakość wód gruntowych i podziemnych, w tym ze względu na położenie w granicach GZWP.

Zabudowa mieszkaniowo - usługowa i produkcyjno – usługowa będzie źródłem ścieków komunalnych. Na obszarze planu tymczasowo dopuszcza się lokalizację zbiorników bezodpływowych. Dopuszczono je jedynie tymczasowo do momentu realizacji kanalizacji. W przypadku wód ustala się obowiązek podczyszczania wód opadowych odprowadzanych do kanalizacji deszczowej, których zanieczyszczenie przekracza dopuszczalne normy. Ponadto dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych, które powinny być rozprowadzone po gruncie w ramach własnej nieruchomości. Ustalenia planu dopuszczają także odprowadzanie nie zanieczyszczonych wód opadowych do gruntu. Wszystkie te zapisy gwarantują właściwą gospodarkę wodami opadowymi i ściekami na obszarze planu. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje zmian w stosunkach wodnych na tym obszarze. Ponadto realizacja infrastruktury technicznej związanej z odprowadzaniem ścieków i zagospodarowaniem wód opadowych przyczyni się do realizacji celów środowiskowych dla jcw, które zakładają osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko wodne. Ustalenia planu ograniczają potencjalne uciążliwości zabudowy na środowisko wodne wprowadzając docelowo zorganizowany system odprowadzania ścieków i wód opadowych.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze objętym planem dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz lokalizację indywidualnych systemów grzewczych. Nakazuje się także wykorzystywanie odnawialnych i proekologicznych źródeł energii. Skuteczność tego typu regulacji będzie zależeć od czynników poza planistycznych, w tym ekonomicznych. Instalacja pieców grzewczych na mniej emisyjne czy instalacja paneli słonecznych na dachach budynków np. produkcyjnych może przyczynić się do ograniczenia emisji w tym obszarze. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Lokalne kotłownie na gaz, węgiel czy koks emitują, oprócz zanieczyszczeń, duże ilości dwutlenku węgla, co ma wpływ na globalne zmiany klimatyczne. Najpoważniejszy zanieczyszczenie jest emisja pyłów i dlatego dla całej strefy podlaskiej notuje się przekroczenie stężeń całorocznych dla pyłu PM_{2,5}.

Dodatkowym czynnikiem emitującym zanieczyszczenia do atmosfery jest ruch kołowy na istniejących trasach komunikacyjnych. W przypadku obszaru planu jest on położony w sąsiedztwie drogi krajowej o znaczącym natężeniu ruchu. Emisje spalin z transportu kołowego powodują przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w atmosferze. Mimo położenia w pobliżu drogi i dużym natężeniu ruchu nie są jednak, prawdopodobnie, notowane przekroczenia na obszarze planu.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu na jakość powietrza ustaleń projektu planu. Zwiększona emisja do atmosfery nie powodująca przekroczeń dopuszczalnych poziomów głównych zanieczyszczeń będzie wynikiem prowadzonej działalności gospodarczej i zamieszkiwania.

Wpływ na klimat akustyczny

Na obszarze planu brak jest obecnie obiektów usługowych czy przemysłowych będących źródłem ponadnormatywnego hałasu. Ustalenia planu dopuszczają jednak potencjalnie tego typu obiekty pod warunkiem, że ich uciążliwości nie będzie wykraczać poza granice zajmowanego terenu. Źródłem hałasu komunikacyjnego jest głównie droga krajowa zlokalizowana na wschód od obszaru planu oraz linia kolejowa położona na południu. Dla zabudowy mieszkaniowej wprowadzono standardy akustyczne, ale ich dotrzymanie będzie zależne od działań inwestycyjnych prowadzonych w ramach terenów komunikacji i produkcji. Z uwagi na rangę dróg oraz położenie należy stwierdzić, że wyznaczone standardy akustyczne dla terenów mieszkaniowych zostaną dotrzymane. Planowana na obszarze planu działalność produkcyjno - usługowa również może być źródłem niewielkiego hałasu (np. tereny parkingowe, magazynowe). Hałas ten nie powinien jednak wykraczać poza granice zajmowanej działki, a w przypadku pojawienia się uciążliwości dla terenów chronionych należy podjąć działania techniczne i organizacyjne zmierzające do jego ograniczenia w celu dotrzymania wyznaczonych w planie standardów. Ponadto w celu ograniczenia uciążliwości terenów produkcyjno - usługowych dla terenów mieszkaniowych wprowadzono Stefy zieleni o szerokości co najmniej 20 m.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń planu na jakość klimatu akustycznego.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione w tym Natura 2000

Na obszarze planu nie stwierdzono występowania cennych przyrodniczo siedlisk roślinnych i zwierzęcych będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000. Obszar planu to głównie tereny zieleni nieurządzonej, w tym leśnej, tereny zurbanizowane (zabudowane) oraz tereny drogi. Planowane zagospodarowanie spowoduje zabudowanie terenów zieleni nieurządzonej, w tym wycinkę zadrzewień. Częściowo zieleni może zostać zachowana na terenach zurbanizowanych w ramach powierzchni biologicznie czynnych ustalonych na poziomie 50% dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz 20% dla zabudowy produkcyjno – usługowej. Obszar planu, jako że stanowi enklawę w rozległym obszarze leśnym, znajduje się w granicach korytarza ekologicznego.

Na obszarze planu ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne typy siedlisk przyrodniczych, gatunki z załącznika II lub IV Dyrektywy 92/43/EEC ani gatunki ptaków z Załącznika I dyrektywy 79/407/EEC. Na podstawie tych przesłanek można stwierdzić, że planowane zagospodarowanie nie będzie wywierać negatywnego wpływu pośredniego lub bezpośredniego na przedmiot ochrony Natura 2000.

Nie prognozuje się bezpośredniego wpływu na różnorodność biologiczną ustaleń planu. Nie prognozuje się negatywnego wpływ na zachowanie siedlisk roślinnych. Pośrednio może wystąpić presja antropogeniczna przebywających na terenie ludzi (wydeptywanie, niszczenie, zrywanie, etc.). Nie prognozuje się znacznego negatywnego wpływu ustaleń planu na faunę.

Wpływ na klimat lokalny

Istniejąca i planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego. Lokalizacja zabudowy produkcyjno – usługowej może mieć wpływ na modyfikację niektórych parametrów topoklimatycznych, w szczególności w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na klimat lokalny.

Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne

Obszar objęty planem nie posiada wysokich walorów architektonicznych, choć w jego granicach znajdują się obiekty objęte ochroną konserwatorską. Ustalenia planu w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają utrzymanie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy, kolorystyki. Stawarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe. Zasobem naturalnym na obszarze planu są wody podziemne chronione w ramach GZWP.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne.

4. Stan środowiska na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania ustaleń dokumentu

Na obszarze opracowanie nie stwierdzono terenów o planowanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Planowane zagospodarowanie nie będzie powodować znaczących zmian w jakości środowiska na obszarze gminy oraz na samym terenie planu. Potencjalne uciążliwości mieszczą się w granicach procesów urbanizacyjnych i są ograniczane i eliminowane przez ustalenia planu i przepisy odrębne. Największe zmiany w środowisku dotyczyć będą terenów zabudowy produkcyjno – usługowej. Ich wpływ na środowisko będzie zauważalny w kontekście przekształceń rzeźby terenu, emisji hałasu i

zanieczyszczeń do atmosfery, a w znacznie mniejszym stopniu wpływu na ciągłość korytarza ekologicznego.

V. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i ekonomicznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planu na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w planie powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów oraz zapewnieniem dojazdu;
- powinien być prowadzony ścisły nadzór budowlany w celu uniknięcia nadmiernej rozbudowy i budowy nowych obiektów budowlanych

VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o analizę realizacji planu i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (*Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*).

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem (...) wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.” Wskazane przepisy dotyczą m.in. uwzględniania w miejscowych planach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, przemian struktury agrarnej, rozwoju budownictwa, wzrostu lesistości),
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, Wody Polskie i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zgodny jest z zapisami *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego* oraz z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów* oraz z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Projekt planu powiązany jest również z wieloma programami służącymi realizacji inwestycji celu publicznego oraz odpowiednio uwzględnia zadania formułowane w opracowaniach sporządzanych na różnych stopniach administracji rządowej lokalnej czy ponadlokalnej. Poprzez to wypełnia określone w ponadlokalnych planach i programach kierunki rozwoju na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym. W projekcie zmiany planu uwzględniono również inne dokumenty związane z rozwojem przestrzennym (prawomocne obowiązujące decyzje administracyjne), czy inne odnoszące się pośrednio do terenów będących przedmiotem opracowania.

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2025,
- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,
- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 1. 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 2. Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 3. Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 4. Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 5. Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego” czy „Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego”.

Z sześciu Programów Operacyjnych – jeden ma istotne znaczenie dla niniejszego planu - PO Infrastruktura i Środowisko. Głównym celem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia społeczeństwa, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Cele szczegółowe PO Infrastruktura i Środowisko istotne dla województwa podlaskiego to:

- budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego,
- zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu,
- zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii.

Ponadto Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020 stawia sobie za cel poprawę stanu, zachowanie bioróżnorodności oraz zapobieganie degradacji środowiska naturalnego, wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie bioróżnorodności, gdzie wspierane będą działania mające na celu zachowanie zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów oraz przywracania drożności korytarzy ekologicznych, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000, a także kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska.

VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy przyjęto podstawowe założenie, że autorzy projektu MPZP uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność.

Wydzielono dwie grupy, w ramach powyższej klasyfikacji, którą przedstawiono na załączonej mapie w skali 1:1000 oraz opisano w niniejszym tekście.

A Teren zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności z usługami - **1MU**.

B Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz usług - **1PU – 3PU**, teren drogi publicznej klasy głównej **1KDG**, teren drogi publicznej klasy dojazdowej - **1KDD**.

2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup, oznaczonych na mapie „Prognozy ...” literami A i B. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności z usługami będą mieć *nieznacznie uciążliwy wpływ na środowisko*. Tereny są częściowo zagospodarowane i położone w pobliżu terenów komunikacyjnych. Zagospodarowanie tych terenów poza niewielkim wzrostem ich uciążliwości nie będzie powodować zauważalnych zmian w środowisku. W okresie grzewczym może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzący z indywidualnych palenisk domowych oraz z terenów komunikacji. Uciążliwości tego rodzaju nie będą jednak zbyt wysokie z uwagi na dobre warunki przewietrzania oraz położenie poza terenami inwersyjnymi. Pewną uciążliwość dla terenów mieszkaniowych stanowi hałas komunikacyjny, dlatego zgodnie z przepisami odrębnymi objęto tereny związane z pobytem ludzi ochroną akustyczną. Ustalenia planu w sposób prawidłowy ograniczają uciążliwości terenów zainwestowania dla środowiska przyrodniczego. Planowane zagospodarowanie może być lokowane na obszarze planu przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako bez znaczenia, pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne.

B Planowane tereny zabudowy produkcyjno – usługowej oraz tereny dróg publicznych: głównej i dojazdowej będą wpływać *umiarkowanie niekorzystnie na jakość środowiska*. Na terenach produkcyjno – usługowych nie dopuszcza się lokalizacji przedsięwzięć zawsze mogących i potencjalnie mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obciążenie dla środowiska tych terenów dotyczyć może emisji szkodliwych substancji do atmosfery, zrzutu ścieków, odprowadzania wód opadowych, emisji hałasu. Znaczną powierzchnię tych terenów będą stanowić tereny utwardzone, zabetonowane o nawierzchni nieprzepuszczalnej, co wpłynie niekorzystnie na stan środowiska gruntowo – wodnego. Tereny komunikacji będą źródłem hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz substancji ropopochodnych. Realizacja ustaleń planu oraz wykorzystanie przepisów odrębnych pozwoli ograniczyć potencjalne uciążliwości planowanego zagospodarowania. Obszar planu nie powinien natomiast oddziaływać na obszary znajdujące się w sieci Natura 2000 i inne obszary chronione.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako niekorzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako zupełne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe i lokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne.

3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń planu będzie miała pewien wpływ na zmiany środowiska poza obszarem MPZP. Utrzymanie i uzupełnienie terenów zabudowanych przyczyni się do zmian krajobrazu w najbliższej okolicy. Nowe obiekty i tereny produkcyjno – usługowe będą generować dodatkowy ruch samochodowy, który będzie źródłem emisji hałasu i spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru planu. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych. Ustalenia planu będą mieć wpływ na zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z obszaru MPZP, zwiększonym zapotrzebowaniem na media (woda, energia elektryczna, gaz), z czym związane jest negatywne oddziaływanie na środowisko w miejscu ich utylizacji lub „produkcji”. Prognozowane oddziaływania nie będą jednak znaczące dlatego nie będą generować zagrożeń dla środowiska.

4. Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń planu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania poszczególnych przeznaczeń terenów oraz dopuszczalne ustalenia na nich stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, ale także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do zakłócenia ładu

przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Zachowania ładu przestrzennego, to jedne z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia.

Zgodnie z obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów* obszar planu jest przeznaczony pod tereny mieszkaniowo-usługowe i produkcyjno - usługowe.

5. Oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.08.199.1227), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

IX. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami planu.

Obszar planu zajmuje powierzchnię ok. 9,5 ha i zlokalizowany jest bezpośrednio przy linii kolejowej nr 36. Na terenie obecnie zlokalizowane są pojedyncze budynki w większości związane z funkcją kolejową (dawna stacja kolejowa Czerwony Bór). Ponadto obszar jest częściowo zadrzewiony oraz użytkowany jako łąki. Północną granicę stanowi droga asfaltowa. We wschodniej części przebiega linie energetyczna wysokiego napięcia 110 kV.

Studium wskazuje ten obszar jako predysponowany do rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej i produkcyjno - usługowej.

W ustaleniach planu zapisy dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego znajdują się zarówno w rozdziale ogólnym jak i w zapisach dotyczących poszczególnych terenów. W rozdziale ogólnym znalazły się ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które ustalają obowiązek stosowania rozwiązań mających na celu minimalizację uciążliwości spowodowanych prowadzeniem działalności gospodarczej w celu ochrony powietrza atmosferycznego, gleb, wód gruntowych oraz klimatu akustycznego. Na obszarze planu w myśl przepisów o ochronie środowiska przed hałasem, dla terenu 1MU, ustala się standardy akustyczne jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Na obszarze planu ustala się zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ponadto ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki budowlanej. Obszar planu znajduje się w większości w granicach GZWP dlatego obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i gruntu, lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady oraz lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego z dopuszczeniem inwestycji, dla których zastosowane zostaną skuteczne rozwiązania zabezpieczające przed taką możliwością, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia te gwarantują zachowanie należytego stanu środowiska przyrodniczego na tym obszarze i ograniczają potencjalne uciążliwości terenów produkcyjno – usługowych.

Ustalenie odnoszące się pośrednio do stanu środowiska przyrodniczego znajdują się także w rozdziale dotyczącym infrastruktury technicznej. Dotyczą one m. in. zaopatrzenia w ciepło czy zasad gospodarki wodno – ściekowej. W zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłej, z kolektorów słonecznych oraz innych alternatywnych źródeł ciepła lub indywidualnych kotłowni o sprawności energetycznej nie mniejszej niż 75%. W przypadku odprowadzania ścieków dopuszcza się odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej oraz dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb. Ponadto w przypadku ścieków, które mogą wpływać negatywnie na stan sieci kanalizacyjnej należy je podczyścić przed odprowadzeniem do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. W przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej, co oznacza nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Ponadto dopuszcza się odprowadzanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu oraz dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych w zbiornikach i wykorzystanie ich do celów gospodarczych. Jednocześnie ustala się zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej.

Lokalizowanie nowej lub modernizacja istniejących sieci uzbrojenia technicznego na obszarze planu nie będzie powodować znacząco negatywnego wpływu na środowisko i będzie przyczyniać się do poprawy jakości życia i środowiska w gminie.

W ustaleniach szczegółowych dla terenów zainwestowania znalazły się zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, powierzchni zabudowy, a także sposobu zagospodarowania pasów drogowych. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej ustalono na poziomie 50 % powierzchni działki, a dla zabudowy produkcyjno – usługowej na 20%. W pasach drogowych dopuszczono zieleń wysoką oraz tereny ścieżek rowerowych i chodniki. Mimo to należy zauważyć, że lokalizacja zabudowy produkcyjno – usługowej na tym obszarze będzie wiązała się z wycinką istniejących zadrzewień. Jest o jednak obszar, który był już wylesiony a istniejące zadrzewienia mają charakter przypadkowy. Ponadto obszar planu znajduje się w otoczeniu bardzo rozległych kompleksów leśnych, dlatego ewentualna wycinka drzew nie powinna stanowić znaczącej straty w środowisku. Należy też wskazać, że na terenach 1PU i 2PU zachowuje się pasy zieleni izolacyjnej od istniejącej zabudowy mieszkaniowo – usługowej o szerokości minimum 3 m.

Ustalenia planu utrzymują istniejącą zabudowę mieszkaniowo – usługową, tereny komunikacji, wprowadzają nową zabudowę produkcyjno – usługową, poszerzają drogę publiczną klasy głównej oraz regulują strukturę funkcjonalno - przestrzenną obszaru i jego wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Przewiduje się, że pomimo wprowadzenie nowych funkcji uciążliwość tego obszaru dla środowiska nie zmieni się znacząco. Obszar planu znajduje się poza zwartymi jednostkami urbanistycznymi, dla których odnotowuje się okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza (choć nie jest to w chwili obecnej potwierdzone badaniami monitoringowymi). W przypadku hałasu jego uciążliwość nie przekracza dopuszczalnych poziomów. W wyniku realizacji ustaleń planu, wprowadzających funkcję produkcyjno – usługową zwiększy się uciążliwość tych terenów dla środowiska, choć przy zastosowaniu ustaleń planu i przepisów odrębnych nie będą to uciążliwości znaczące i wykraczające poza granice zainwestowanych terenów. Ustalenia planu dają możliwość redukcji emisji niskich poprzez wykorzystanie do celów grzewczych proekologicznych źródeł ciepła oraz o wysokiej sprawności energetycznej ze źródeł konwencjonalnych oraz możliwości wykorzystania energii odnawialnej (na terenach PU dopuszcza się lokalizacje instalacji fotowoltaicznych). W przypadku hałasu komunikacyjnego

jest on ograniczony do pasów drogowych i wąskich stref im towarzyszących i w wyniku realizacji planu nie ulegnie to zmianie. W przypadku inwestycji budowanych na tych obszarze potencjalny hałas będzie miał zasięg lokalny i okresowy.

Zgodnie z metodyką prognozy na obszarze objętym planem wyznaczono dwie grupy terenów o różnym wpływie na środowisko przyrodnicze. W pierwszej grupie znalazły się istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności z usługami, które będą mieć *nieznacznie uciążliwy wpływ na środowisko*. W drugiej grupie znalazły się tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz usług oraz tereny drogi dojazdowej, które będą mieć *umiarkowanie uciążliwy wpływ na środowisko*.

Projekt planu stwarza warunki do ograniczenia lub eliminacji części z negatywnych skutków planowanych zmian. Ich realizacja i ostateczny wpływ na środowisko przyrodnicze powinny być regulowane na etapie konkretnych decyzji administracyjnych wydawanych w oparciu o ten dokument z zastosowaniem regulacji wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska.

Na obszarze planu nie stwierdzono występowania cennych przyrodniczo siedlisk roślinnych i zwierzęcych będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000. Na terenie planu ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne typy siedlisk przyrodniczych, gatunki z załącznika II lub IV Dyrektywy 92/43/EEC ani gatunki ptaków z Załącznika I dyrektywy 79/407/EEC. Na podstawie tych przesłanek można stwierdzić, że planowane zagospodarowanie nie będzie wywierać negatywnego wpływu pośredniego lub bezpośredniego na przedmiot ochrony Natura 2000.

Na obszarze opracowanie nie stwierdzono terenów o planowanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.